

Vergaderjaar 2018–2019

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 2746

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 december 2018

Met deze brief informeer ik u over de voortgang van de onderhandelingen over het voorstel tot een nieuwe verordening voor het Europees Burgerinitiatief en het Europees Burgerinitiatief (EBI) «Stop Extremisme».

Op 13 september 2017 deed de Europese Commissie een voorstel tot een nieuwe verordening ter vervanging van een verordening uit 2011 over een EBI. Vervanging van de oude verordening is nodig om gesignaleerde knelpunten in de toepassing van het EBI te kunnen aanpakken. Met het Europees Burgerinitiatief heeft de Europese Commissie in 2012 een vorm van participerende democratie ingevoerd op Europees niveau. Alle EU-burgers kunnen een verzoek indienen bij de Commissie om met een wetgevingsvoorstel voor een bepaald onderwerp te komen. Wel moet dit onderwerp binnen de competenties van de Commissie liggen en moet het verzoek voldoen aan voorwaarden, waaronder ten minste een miljoen steunbetuigingen van burgers in ten minste zeven EU-landen.

Het voorstel tot herziening van de bestaande verordening bevindt zich in de eindfase van de onderhandelingen. Op woensdag 12 december jl. hebben het Europees parlement en de Raad een politiek akkoord bereikt over het voorstel van de Commissie tot herziening van de Verordening Europees Burgerinitiatief. Hierin worden de belangrijkste standpunten van Nederland voldoende weerspiegeld.

Uw Kamer is op 20 oktober 2017 met een BNC fiche¹ geïnformeerd over het Nederlandse standpunt over de nieuwe verordening. De belangrijkste punten voor Nederland zijn:

- Nederland geeft er de voorkeur aan dat het centraal online verzamelstelsel standaard wordt gebruikt. Dit zorgt voor meer eenvoud en

¹ Kamerstuk 22 112, nr. 2410

efficiëntie. Ik ben recentelijk gesterkt in de noodzaak van deze inzet. Bij de steekproefsgewijze controle van Nederlandse steunbetuigingen van het EBI «Stop Extremisme» werd 59% niet teruggevonden in de BRP. Voor het percentage steunbetuigingen dat wel in de BRP te vinden was, heb ik een certificaat verstrekt, conform de Verordening en het Uitvoeringsbesluit². Het is positief dat het verificatiesysteem goed werkt om onjuiste steunverklaringen te onderscheppen. Ook ondersteunt deze casus het belang van goede beveiliging van online verzamelsystemen om manipulatie te voorkomen. In het overeengekomen tekstvoorstel wordt een centraal online verzamelsysteem geïntroduceerd, waarmee dit beter kan worden gewaarborgd.

- Nederland is daarnaast van mening dat de leeftijd om te mogen deelnemen aan een EBI gelijk dient te zijn aan de kiesgerechtigde leeftijd die geldt voor deelname aan verkiezingen op centraal, decentraal en Europees niveau. In het voorstel blijft deze koppeling bestaan, maar wordt tevens aan lidstaten de mogelijkheid geboden om hiervan af te wijken en de leeftijd voor deelname aan een EBI op 16 jaar te stellen.
- Verder wil Nederland de ruimte van organisatoren voor het verzamelen van steunbetuigingen optimaal maken. Het feit dat de organisatoren zelf de ingangsdatum van de inzamelingstermijn kunnen kiezen in het overeengekomen voorstel, is een belangrijke stap hierin.
- Ook dient aan de behandeling van een succesvol EBI beter invulling te worden gegeven. In het voorstel zal een succesvol EBI worden besproken in een publieke hoorzitting. Ook wordt de rol van het Europees parlement in deze procedure vergroot. Verder zal de periode van onderzoek van drie naar zes maanden verlengd worden, waardoor er meer tijd is voor debat en reflectie voordat de Commissie haar wettelijke en politieke conclusies presenteert.

Het voorstel zal formeel worden vastgesteld door het Europees parlement en de Raad. Na hun goedkeuring zal de nieuwe verordening vanaf 1 januari 2020 in werking treden. Zodra de tekst van de nieuwe verordening definitief is vastgesteld, zal ik uw Kamer hierover informeren.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

² Uitvoeringsbesluit verordening Europees burgerinitiatief.